

Sociaal Domein

MONITOR LOKALE PREVENTIE AGENDA 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Legenda	5
Doel 1: Problemen bij jeugdigen worden vroegtijdig herkend en zo eenvoudig mogelijk aangepakt.....	6
Pilot peuterplusgroep De Triangel	7
Doel 2: Door de inzet van laagdrempelige oplossingen wordt de zelfredzaamheid van onze inwoners vergroot	8
Welzijn op Recept.....	9
Doel 3: Het verkleinen van kansenongelijkheid, armoede- en schuldenproblematiek.....	10
Schuldhulpmaatje	11
Doel 4: Gespecialiseerde hulp en informele organisaties (verenigingsleven) weten elkaar te vinden en werken samen.....	12
Team de Verbinding – Sociaal makelaar.....	13
Doel 5: We voorkomen en verminderen waar mogelijk ernstige eenzaamheid onder inwoners.....	14
Eenzame jongeren begeleiden vanuit het jongerenwerk	15
Doel 6: Iedereen voelt zich thuis in Nieuwkoop en kan meedoen ongeacht beperking, afkomst of geaardheid	16
Werken aan de inburgering van mensen met een andere etnische achtergrond.....	17
Doel 7: Inwoners kijken naar elkaar om en kunnen meedoen. Als gemeente ondersteunen we waar nodig	18
Werk sociaal makelaars	19
Doel 8: Er is in Nieuwkoop voldoende cultureel aanbod.....	20
Stimuleren van cultuurparticipatie.....	21
Doel 9: Het stimuleren van een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren en het tegengaan van overgewicht (t/m 24 jaar).....	22
Metten en ontwikkelen motorische vaardigheden.....	23
Doel 10: Het voorkomen, signaleren en terugdringen van middelen-gebruik.....	24
Voorlichting en educatie	25
Doel 11: Inwoners van Nieuwkoop bewegen regelmatig.....	26
Sterke vitale sportverenigingen.....	27
Doel 12: Een schone en gezonde leefomgeving en een aantrekkelijke buitenruimte die uitnodigt tot sporten, ontmoeten en bewegen	28
Een schone en gezonde leefomgeving en een aantrekkelijke buitenruimte die uitnodigt tot sporten, ontmoeten en bewegen.....	29
Doel 13: Het versterken van de mentale weerbaarheid en –gezondheid	30
Aandacht voor suïcide(preventie).....	31
Doel 14: Inwoners worden vitaal ouder en maken actief onderdeel uit van de samenleving.....	32
We organiseren gezondheidsdagen in Nieuwkoop - Actief leven markt	33

Inleiding

Begin 2024 stelden wij de Lokale Preventieagenda op om de gezondheid en het welzijn van inwoners van onze gemeente duurzaam te verbeteren. De Preventieagenda diende daarnaast als plan van aanpak voor GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord). Gemeenten, rijksoverheid en zorgverzekeraars zetten in dit akkoord afspraken om te werken aan een gezonde samenleving. Het doel is een gezonde generatie in 2040, met weerbare mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis.

We investeren in preventie om een gezonde en welvarende gemeenschap te versterken. Dat doen we met maatregelen op het gebied van gezondheid, welzijn, sociale cohesie en ontwikkeling. We richten ons op lichte en laagdrempelige oplossingen, het ondersteunen van de actieve lokale gemeenschap en het versterken van de regierol van de gemeente.

De Lokale Preventieagenda bestaat uit drie thema's:

- Licht en laagdrempelig
- Iedereen doet mee
- Een leven lang gezond.

Onder deze thema's vallen veertien doelen en een flink aantal concrete acties. De agenda is daarmee niet alleen een beleidsdocument, het biedt ook richting voor de uitvoering. De doelen en acties vormen samen een kompas voor ons preventieve beleid.

Sinds begin 2024 werken we met verschillende partners, organisaties en inwoners aan het realiseren van de doelen. Daarbij ligt de nadruk niet alleen op het uitvoeren van activiteiten, ook het versterken van samenwerking tussen partners, het vergroten van bewustwording en het duurzaam veranderen van gedrag en omgeving komen aan bod.

In deze monitor laten we zien welke stappen we hebben gezet richting elk van de veertien doelen, welke resultaten zichtbaar zijn en welke lessen we meenemen voor de komende periode. Deze monitor is dan ook niet alleen een stand van zaken voor college en raad, het is ook een middel voor beleid en uitvoering om te zien waar we staan en waar extra inzet nodig is. Dit is wel een momentopname. Cijfers zijn in veel gevallen op het moment van invoeren al achterhaald. Het komt ook voor dat we cijfers uit 2024 gebruiken, in dat geval zijn de cijfers uit 2025 nog niet beschikbaar. Het geheel geeft echter een indruk en zo is het bedoeld.

Bij het presenteren van deze stand van zaken maken we nog een andere kanttekening. Binnen het sociaal domein is het lastig om het effect van specifieke acties op de gestelde doelstellingen te bepalen. Het werk van de gemeente vormt slechts een deel van de leefwereld van inwoners. Ook persoonlijke omstandigheden, maatschappelijke ontwikkelingen en inzet van andere organisaties beïnvloeden hun situatie. Daardoor is het effect van losse acties niet altijd één-op-één te herleiden. In de praktijk combineren we daarom beschikbare data met professionele ervaring, kennis van de context en signalen uit de uitvoering. Aan de hand daarvan beoordelen we of de goede richting op gaan.

We tellen en vertellen in deze eerste evaluatie. Dat doen we voor nu op 'papier', maar we oriënteren ons op een digitale variant waarin we verhalen en cijfers meer real-time kunnen presenteren. Per doel geven we een korte stand van zaken bij de acties, met waar mogelijk cijfers. Een en ander lichten we toe met een verhaal uit de praktijk. We kijken terug op wat we tot nu toe hebben gedaan. Wat goed heeft gewerkt en waar nog kansen liggen om onze ambities verder te verwezenlijken. We zijn ook kritisch en vragen ons steeds af of bepaalde acties voldoende bijdragen aan onze doelen. In sommige gevallen besloten we niet verder te gaan, omdat er op dat moment niet voldoende draagvlak was.

Tot slot concluderen we dat het opstarten van acties en nieuwe samenwerkingen tijd vraagt, maar we zien dat de basis inmiddels stevig staat. De betrokken partijen zijn steeds beter op elkaar ingewerkt, waardoor we meer inwoners bereiken. Met nog twee jaar te gaan in de uitvoering van de preventieagenda, zijn we goed op weg en vervolgen we deze koers met vertrouwen en overtuiging.

Legenda

Icoon	Status	Betekenis
✓	Structureel	Het initiatief is volledig geïmplementeerd en maakt vast onderdeel uit van het lokale beleid of aanbod.
🔄	Actief	Het initiatief is in uitvoering, maar (nog) niet structureel geborgd of is in ontwikkeling.
▶	Gestart	De actie is gestart en is nog in de opbouwfase of pilotfase.
✗	(Nog) niet gestart	Niet van de grond gekomen of (nog) niet gestart.
Ⓜ	Gedaan	De actie is afgerond en hoeft niet structureel herhaald te worden.

Doel 1

Problemen bij jeugdigen worden vroegtijdig herkend en zo eenvoudig mogelijk aangepakt.

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Versterken preventieve voorzieningen jeugd & ouders	Jongerenwerk	✓ Structureel	Uitgebreid aanbod met individuele begeleiding, inlopen, workshops en ambulante jongerenwerk. Goed ingebed in wijk en netwerk.
	GezinsBuddy	✓ Structureel	Breed gewaardeerd, goed functionerend. Zowel individueel als via groepsactiviteiten/netwerkversterking.
Extra ondersteuning jongste kinderen	Kansrijke Start - 18 maanden contact moment	5 Actief	35 procent van de ouders die een 18 maanden contact moment aangeboden kregen, maakten hier gebruik van. Bespreekpunten tijdens het bezoek gaan over eten, slapen, taal-spraakontwikkeling, eigen wil, driftbuien, zindelijk worden en ouderschap in het algemeen.
	Nu Niet Zwanger	✓ Structureel	Verankerd in wijkteams, aandachtsfunctionarissen zijn actief.
	Alert4You	✓ Structureel	Verloopt goed, er is intensief contact met de kinderopvang organisaties en zetten we zowel in voor individuele vragen, alsook voor vragen met betrekking tot groepsdynamiek binnen kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang.
	Mamacafé	✓ Structureel	Elke maand worden er mamacafé's georganiseerd. Daarnaast zijn er een paar keer per jaar mama-uitjes. Dit resulteert in moeders met een breder netwerk, die vragen of problemen met andere moeders kunnen bespreken.
	Pilot Peuterplusgroep	5 Actief	Succesvol qua aanpak en samenwerking met verwijzers. Wel aandacht voor overgang naar regulier onderwijs. Er zijn nu 6 kinderen op de groep en er is plek voor 8 kinderen.
Versterken samenwerking JGT en huisartsen	Samenwerking & verwijzingen	5 Actief	Het versterken van de samenwerking is een doorlopend proces. Er is een evaluatie gepland voor de lopende samenwerking met een aantal praktijken. Een project over samenwerking rond medicatie en behandeling ADHD werken we verder uit. Hierbij is ook Zorg en Zekerheid betrokken.
Voorkomen complexe scheidingen	Scheidingssprekuren & KIES	✓ Structureel	Maandelijks spreekuur wordt goed bezocht. KIES-groepen draaien (14 deelnemers). Steeds meer doorverwijzingen via ketenpartners.
	Versnelde huisvesting bij scheiding	✗ (Nog) niet gestart	

Pilot peuterplusgroep De Triangel

Het doel

Peuterplusgroep De Triangel startte in 2023 als een samenwerking tussen Stichting Kinderopvang Liemeer (SKL) en Ipse de Bruggen. Het doel is kinderen die in de reguliere kinderopvang niet voldoende ondersteuning krijgen, een passende omgeving te bieden waarin ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. In reguliere opvang ontbreekt vaak de tijd en kennis om een passend handlingsplan te maken en uit te voeren. Hierdoor krijgen deze kinderen niet altijd de zorg en aandacht die ze verdienen.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Tijdens de pilot bleek dat rust en regelmaat voor de kinderen heel belangrijk zijn. De kinderen maken deel uit van een vaste groep met twee vaste medewerkers. Daarnaast is er een wenperiode waarbij kinderen de tijd verdelen tussen school en de peuterplusgroep. Voor sommige kinderen betekent dit een doorstroming naar een kinderdagcentrum. We leveren altijd maatwerk en zetten vroegtijdig in op preventie, afgestemd op wat elk kind nodig heeft.

Het effect

Ouders merken dat hun kinderen vrolijker zijn en zich beter ontwikkelen sinds hun verblijf in de peuterplusgroep. De vaste structuur en persoonlijke aandacht zorgen voor een veilige en stimulerende omgeving. Dankzij het maatwerk krijgt elk kind de juiste ondersteuning. Dat is nodig voor een goede start richting regulier onderwijs of een andere passende opvang.

Doel 2

Door de inzet van laagdrempelige oplossingen vergroten we de zelfredzaamheid van onze inwoners.

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Mobiliteit vergroten inwoners	De buurt Oproep Bus	✓ Structureel	Er wordt veel gebruikt gemaakt van de bus.
	Buurtbus	✓ Structureel	Buurtbus Langeraar (lijn 727) rijdt op werkdagen.
	Regiotaxi → OV	▶ Gestart	Qbuzz startte per december 2024.
Langer thuis wonen	Maaltijdvoorziening (Tafeltje Dekje)	🔄 Actief	Ongeveer 30 inwoners maken hier gebruik van.
	Klussendienst	🔄 Actief	Ongeveer 20 vragen zijn uitgezet via diverse organisaties. Deze hulpvragen zijn opgepakt.
	Zelfredzaamheid ondersteunen bij de indicatiestelling	🔄 Actief	Het verkennen van mogelijkheden om mensen meer zelf te laten doen (reablement) is gestart. Dit nemen we mee in de verkenning naar oplossingen voor de Hulp bij het huishouden wachtlijsten.
Signaleren problemen bij ouderen en oplossingen aandragen	Welzijnsbezoeken	🔄 Actief	2604 huisbezoeken sinds 2021. Toeleiding naar hulp, info over veiligheid, woning en nu ook over valpreventie.
	Adviesraad Sociaal Domein (ASD)	🔄 Actief	De ASD maakte in 2025 een professionaliseringslag. De samenwerking tussen de adviesraad en de ambtelijke organisatie kreeg een impuls.
	Platform Gehandicapten Senioren Nieuwkoop (PGSN)	🔄 Actief	PGSN deelt signalen over vervoer, zorg, huisvesting en toegankelijkheid met betrekking tot senioren en gehandicapten. Afhankelijk van de aard van het signaal pakt de juiste collega dit op.
	Stichting Welzijn Nieuwkoop	🔄 Actief	Het Servicepluspunt helpt inwoners met 'papierzaken', zoals belastingaangifte en hulp met het aanvragen van toeslagen.
Welzijnsvoorzieningen onder de aandacht brengen	Platform Nieuwkoop Actief	✓ Structureel	105 organisaties op het gebied van sport, bewegen, cultuur en ontmoeten zijn actief op het platform.
	Nieuwkoop Actief Weken	✓ Structureel	Jaarlijks georganiseerd. Voorbeelden: Danspaleis, Actief Leven Markt, culturendag. Goede opkomst en positieve feedback.
	Welzijn op Recept (WOR)	✓ Structureel	53 verwijzingen sinds de start (februari 2024) (meting september 2025); 20 trajecten met welzijnscoach gestart.

Welzijn op Recept

Het doel

We bieden inwoners de mogelijkheid om via Welzijn op Recept ondersteuning te krijgen bij uitdagingen in het dagelijks leven. Het is bedoeld voor mensen die niet lekker in hun vel zitten, zonder dat daar een medische oorzaak voor is. Met begeleiding van een welzijnscoach kijken we samen naar passende sociale of activerende activiteiten die bijdragen aan meer welzijn en zelfvertrouwen.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Een 76-jarige mevrouw uit Nieuwkoop werd via Welzijn op Recept gekoppeld aan een welzijnscoach. Door persoonlijke gesprekken en praktische adviezen kreeg zij handvatten om haar leven opnieuw vorm te geven na het wegvallen van haar partner.

Het effect

De begeleiding leidde tot een hernieuwd gevoel van zelfstandigheid, zelfvertrouwen en zingeving. De vrouw voelt zich weer gezien als individu en onderneemt actief stappen om haar leven opnieuw in te richten. Ze ervaart meer vrijheid, krijgt complimenten uit haar omgeving en durft nieuwe dingen te proberen.

” Ik ben heel blij dat ik dit traject heb gedaan. Dankzij de coach gaat het nu fantastisch. Ik ben zelfverzekerder en voel mij vrijer. Nu zien mensen mij, ik ben iemand en krijg complimenten. ”

Doel 3

Het verkleinen van kansenongelijkheid, armoede- en schuldenproblematiek

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Preventie voorzieningen versterken	Jeugdfonds Sport & Cultuur	✓ Structureel	140 aanvragen goedgekeurd. Stabiel gebruik.
	Volwassenfonds Sport & Cultuur	✓ Structureel	95 aanvragen tot november 2024. Licht stijgend gebruik.
	Stichting Leergeld	✓ Structureel	214 kinderen tot en met Q3 2024. Actieve communicatie via media.
	Collectieve zorgverzekering (minima)	✓ Structureel	305 hoofdverzekerden per 01-01-2024. Twee pakketten beschikbaar.
	Kledingbank	✓ Structureel	88 kinderen geholpen tot en met 01-07-2024.
	Voedselbank	✓ Structureel	Nieuw: winkelconcept in Roelofarendsveen.
	Welzijnsbezoeken	✓ Structureel	Welzijnsbezoeken hebben preventie voor financiën ook in de vragenlijst. Mensen worden geïnformeerd over aanbod.
Schulden voorkomen en aanpakken	Coördineren van een papierwinkel	▶ Gestart	Gestart met de samenwerking. Uitwerking en taakverdeling worden nog opgepakt.
	Schuldhelpmaatje	✓ Structureel	40 inwoners geholpen in 2025. Diverse soorten hulpvragen.
	Geldfit-test	5 Actief	De Geldfit-test is een anonieme online tool die inzicht geeft in iemands financiële situatie en geeft direct advies. In 2025: 3.288 online bezoeken. 1.096 inwoners zetten een vervolgstap. 6 inwoner hadden telefonisch contact.
	Vroegsignalering van schulden	5 Actief	2025: Q2: 228 signalen / 50 huisbezoeken. Q3: 157 signalen / 24 huisbezoeken.
	Onafhankelijk cliëntadviseur MEE	✓ Structureel	De clientondersteuner kan helpen bij problemen op gebied van wonen, zorg, geldzaken, opvoeding, dagbesteding, vervoer, werk en onderwijs.
Kans betaald werk vergroten	Nieuwe instrumenten naar werk	5 Actief	2024: 15 mensen stroomden uit naar werk. We bieden diverse werkvormen aan via Rijnvicus, zoals Leren in de Praktijk, leerwerktrajecten en verschillende trainingen.
	Sociale activering	5 Actief	Geen aantallen, maar we zetten activeringsinstrumenten in.
	Bestandsanalyse	⚡ Gedaan	Resultaat nog onbekend
	Banenmarkt	5 Actief	In 2024 en 2025 organiseerden we banenmarkten. Werkzoekenden kwamen in contact met werkgevers. Dit leidde tot een aantal positieve matches.
	Aanpak laaggeletterdheid	5 Actief	Taalpact gesloten met regio's. Aandacht voor signalering, verwijzing en bewustwording.
Eenvoudige informatie en bereik vergroten	Voorzieningenboekje en -wijzer	⚡ Gedaan	Alle regelingen voor huishoudens met een laag inkomen zijn in 2024 in een handzaam boekje gezet. Sinds 2025 is het een digitale tool geworden "Dat geldt voor mij". Hierin zijn ook de landelijke regeling (toeslagen) opgenomen. Door het invullen van deze anonieme tool kan een huishouden zien waar ze mogelijk recht op hebben en waar ze dat kunnen aanvragen. Huishoudens kunnen direct doorklikken naar betreffende instantie en soms ook direct de aanvraag indienen. Voor jongeren is ook een informatieve flyer beschikbaar voor wanneer ze 18 jaar worden.
	Formulieren eenvoudiger	✗ Nog niet gestart	
	Informatie over goedkoop en gezond eten	✗ Nog niet gestart	

Schuldhelpmaatje

Het doel

Sinds 2021 is Schuldhelpmaatje actief binnen onze gemeente. Het doel van Schuldhelpmaatje is mensen met financiële problemen zo vroeg mogelijk te bereiken, zodat schulden niet onnodig oplopen. En hen te begeleiden naar een gezonde financiële huishouding. Daarnaast streeft Schuldhelpmaatje ernaar het bereik te vergroten en de drempel voor deelname te verlagen, zodat meer inwoners tijdig ondersteuning kunnen ontvangen.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Een jong gezin met twee kleine kinderen en een puber had een schuld van €12.000. Ze wisten het overzicht niet meer te bewaren. Meneer werkte, mevrouw zorgde thuis voor de kinderen. Eén van de kinderen heeft extra zorg nodig. Door relatieproblemen waren zij het overzicht kwijtgeraakt en werden er gaten met gaten gedicht. Een vrijwilliger van Schuldhelpmaatje bracht eerst overzicht in de administratie. Vervolgens nam de vrijwilliger contact op met schuldeisers voor betalingsregelingen en hielp bij toeslagen, belastingaangiften en praktische zaken zoals kleding, boodschappen en een laptop voor de puber.

Het effect

Binnen enkele weken had het gezin overzicht en structuur. Door een maanbudget en het gestructureerd afbetalen van schuldeisers daalden de schulden zichtbaar. De financiële spanning verdween, waardoor de sfeer in huis verbeterde. Het gezin kon weer samen dingen ondernemen. De voorgenomen scheiding werd uitgesteld en ze kregen weer grip op hun toekomst. Dankzij de begeleiding van Schuldhelpmaatje Nieuwkoop ervaart het gezin meer rust, zelfstandigheid en zelfvertrouwen. Ze zijn beter in staat hun eigen financiële situatie te beheren.

Doel 4

Gespecialiseerde hulp en informele organisaties (verenigingsleven) weten elkaar te vinden en werken samen

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Faciliteren connectie formeel & informeel	Team de Verbinding	✓ Structureel	Het team is actief op de werkgebieden inburgering, Nieuwkoop Actief (welzijn), jongerenwerk en complexe casuïstiek.
	Platform Nieuwkoop Actief (NA) voor vrijwilligers met vraag en aanbod	✓ Structureel	Website met 4 functies (vrijwilligers, organisaties, burenhulp, activiteiten). 105 organisaties zijn daarop actief. Aantal matches vrijwilligerswerk is nog beperkt. Burenhulpvragen lopen beter.
	Een up-to-date sociale kaart	✓ Structureel	Onderdeel van het NA-platform. Organisaties en aanbod zijn in kaart gebracht. De sociale kaart van Tom in de Buurt is gekoppeld aan NA.
	We brengen partijen met gedeelde doelgroep samen	Actief	Kerngroep Vitaliteitsakkoord overleggen vinden plaats, Sportcafé twee keer per jaar, vrijwilligersdag georganiseerd.
	Communicatie over activiteitsaanbod	✓ Structureel	Een van de functies van website NA, daarnaast publicatie in Nieuwkoop Nieuws.
We sturen op samenwerking tussen gespecialiseerde hulp en informele organisaties in de contracten en subsidierelaties		Actief	Samenwerken aan gemeentelijke doelen is voorwaarde in subsidies. Nieuwkoop Actief is eerste aanspreekpunt.

Team de Verbinding – Sociaal makelaar

Het doel

Team De Verbinding speelt een actieve rol in het welzijn in onze gemeente, met onder andere de coördinatie van welzijnsbezoeken, een beweegcoach en sociaal- en sportmakelaars die organisaties en verenigingen met elkaar verbinden. Het team is nog niet overal voldoende bekend. We vergroten daarom de zichtbaarheid én versterken de samenwerking met partners in het sociaal domein en de eerstelijnszorg.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Voor een echtpaar kwam een vraag binnen via zowel Tom in de Buurt als de huisarts. Meneer heeft zorgbehoefte en mevrouw is zijn mantelzorger. Voor meneer werd een Welzijn op Recept-traject gestart om te ontdekken welke activiteiten passend zijn en hem plezier en energie geven in zijn eigen woonomgeving.

Daarnaast is burenhulp/flexteam ingeschakeld voor praktische ondersteuning. Een vrijwilliger helpt met vervoer naar het ziekenhuis. Dit moment is niet alleen praktisch, maar biedt meneer ook sociaal contact. Voor mevrouw betekent dit dat zij af en toe wordt ontlast in de zorgtaken. De vrijwilliger is zelf met pensioen en ervaart voldoening door zinvol iets te kunnen doen zonder langdurige verplichtingen.

Doel 5

We voorkomen en verminderen waar mogelijk ernstige eenzaamheid onder inwoners

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Signaleren eenzaamheid, samenwerking & ontmoeting organiseren	Welzijnsbezoeken 75+	✓ Structureel	Sinds de start (juli 2021) bereikten we 2604 ouderen (meting eind 2025).
	Week tegen Eenzaamheid & Creatief Leven cursus	🔄 Actief	Informatiebijeenkomst en 2 cursussen Creatief Leven in 2025 met 18 deelnemers. Daarnaast activiteiten om verbinding te stimuleren, zoals wandelingen.
	Lokale netwerk tegen eenzaamheid versterken	✓ Structureel	Stakeholdersanalyse werd in 2024 voltooid; coalitie "Eén tegen Eenzaamheid" opgericht in 2025.
	Faciliteren ontmoeting / lotgenotencontact	✓ Structureel	Cursus creatief leven twee keer per jaar; langdurige ondersteuning van eenzame inwoners.
	Vergroten kennis over eenzaamheid	🏆 Gedaan	Diverse specialisten opgeleid die tien lezingen verzorgden bij stakeholders; vrijwilligers geschoold; training voor coalitieleden geweest.
	Nieuwkoop Actief	✓ Structureel	Vinden en verbinden van organisaties en inwoners via team Nieuwkoop Actief en via website nieuwkoopactief.nl. Activiteiten van organisaties en Nieuwkoop Actief zijn zichtbaar en makkelijk toegankelijk.
Opzoek naar nieuwe zingeving met mensen met eenzaamheidsgevoelens	Welzijn op Recept	✓ Structureel	53 verwijzingen sinds de start (februari 2024) (meting september 2025); 20 trajecten met welzijnscoach gestart. 6 huisartspraktijken aangesloten en 2 apothekers, uitbreiding met 3 huisartspraktijken in 2025.
	Inpraak inwoners met gevoelens van eenzaamheid	🔄 Actief	We vroegen cursisten Creatief Leven om mee te denken; coalitie Een tegen Eenzaamheid wil input van inwoners en belanghebbenden. Inmiddels is ook een ambassadeur gevonden voor het promoten en ervaring delen over de cursus.
	Welzijn basis	✓ Structureel	Contact met inwoners via website en professionals. Kortdurend iemand op weg helpen door te informeren en te verbinden met organisaties.
Onderzoeken op welke manier we eenzaamheid onder jongeren kunnen signaleren en aanpakken	Signaleren eenzaamheid jongeren	▶ Gestart	In samenwerking met jonge mantelzorgers en specialist eenzaamheid onderzoeken we hoe we jongeren het beste kunnen helpen en benaderen in onze gemeente. Daarnaast is een coalitie ontstaan waarbij we lokale partners betrekken, waaronder het jongerenwerk.
	Eenzame jongeren begeleiden vanuit het jongerenwerk	✓ Structureel	Individuele begeleiding én kookavond voor jongeren (18-25 jaar).

Ontmoetingsgroep voor jongvolwassenen

Het doel

Het jongerenwerk biedt wekelijks groepsbijeenkomsten aan voor jongeren die moeite hebben om in contact te komen met anderen. Deze bijeenkomsten zetten we voort en brengen we actiever onder de aandacht bij eerstelijns- en tweedelijnszorg, zodat we meer jongeren die hier baat bij hebben, bereiken en kunnen doorverwijzen. Een voorbeeld van zo'n bijeenkomst is de kookavond.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Elke woensdagavond organiseert het jongerenwerk een kookavond voor jongeren met een hulpvraag op het gebied van sociaal contact. In de praktijk nemen vooral jongeren met de diagnose autismespectrumstoornis (ASS) deel. Door samen te koken en te eten ontstaat er op een natuurlijke manier contact, in een ontspannen en veilige omgeving.

Het effect

Deelnemers voelen zich gehoord, begrepen en geaccepteerd. Er ontstaan vriendschappen die zich ook buiten de bijeenkomsten voortzetten. Jongeren spreken bij elkaar af of ondernemen samen iets.

”Ik vind het zo fijn dat ik in deze groep echt helemaal mijzelf mag zijn.”

deelnemer aan de kookavond

Doel 6

Iedereen voelt zich thuis in de gemeente Nieuwkoop en kan meedoen ongeacht beperking, afkomst of geaardheid

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Werken aan de inburgering van mensen met een andere etnische achtergrond		Actief	Vanuit wettelijke taak verzorgen we begeleiding naar onderwijs en werk. Vrijwilligerswerk (met subsidie): - Jaarlijkse Culturendag (september/oktober) voor alle Nieuwkomers en Nieuwkoopers. Druk bezocht. - Fietsles voor nieuwkomers. - Oppasservice bij de taalschool.
	Acceptatie andere geaardheid	Actief	Week van respect in november 2025 waarin diverse activiteiten plaatsvonden, waaronder trainingen voor sportverenigingen over respect en veiligheid. Het jongerenwerk probeerde eind 2025 een regenboogcafé te organiseren voor jongeren. Helaas was hier slechts één geïnteresseerde voor. In 2026 doen zij een nieuwe poging.
	In gesprek met verenigingen		Structureel
	Rol onderwijs	Vervallen	Spreekuur Ashram: spreekuur is er niet meer, dus dit punt vervalt.
Organiseren gesprek	Structureel	Participatie verklaringstraject waarbij inburgeraars in een aantal bijeenkomsten en een excursie in de gemeente leren over de Nederlandse samenleving, kernwaarden en omgang met andere mensen in Nederland. Dit zijn bijvoorbeeld mensen met een niet hetero geaardheid.	
Werken aan toegankelijkheid voor inwoners met beperking	Aanpassing gebouwen	Actief	Signalering via welzijnsbezoeken; input opnemen in een notitie. Deelname aan werkgroep doorstroom.
	Platform Gehandicapten en Senioren Nieuwkoop (PGSN)	Actief	Bij woningbouwprojecten vraagt ROG PGSN regelmatig om advies. Daarnaast deelt PGSN waar nodig signalen met bijvoorbeeld Verbeter de Buurt.
	Dementievriendelijke gemeente	Gedaan	Via Alzheimer Nederland organiseerden we trainingen voor 10 gemeentemedewerkers. 30 vrijwilligers van welzijnbezoeken volgden de e-learning dementie. In november 2025 was een themabijeenkomst dementie voor vrijwilligers van de gemeente. Eind 2025 is een nieuwe dementiescan afgenomen om te beoordelen of we in aanmerking komen voor het certificaat 'dementievriendelijke gemeente'.
Wegnemen belemmeringen op gebied van taal en digitale vaardigheden	Begrijpelijke taal	Structureel	Trainingen helder schrijven en communicatiecampagnes, taalcafé en (Informatiepint Digitale Overheid) IDO-punten actief in de bibliotheken.
	Aanpak laaggeletterdheid	Actief	Trainingen voor collega's en partners in het herkennen van laaggeletterdheid. Er is een projectgroep laaggeletterdheid waar wij als gemeente bij aansluiten. Taalpact gesloten met andere gemeentes.
We zetten in op voorzieningen en maatregelen die inclusie vergroten	Anti-discriminatie voorziening	Structureel	12 meldingen tot augustus 2024. Inwoners kunnen meldingen maken van discriminatie. Stichting iDb helpt inwoners bij de behandeling van de melding en adviseert ze.
	Vergroten van kennis over diversiteit	Structureel	Gastlessen op basisscholen, voorlichtingen geweest via stichting iDb onder andere bij Sportcafé, Culturendag en team statushouders.
	Een uitvoeringsagenda inclusie	Gedaan	De agenda is vastgesteld op 24 september 2024 en gedeeld met de raad.

Werken aan de inburgering van mensen met een ander land van herkomst

Het doel

Het team statushouders blijft zich inzetten om vluchtelingen, statushouders en nieuwkomers te begeleiden in het onderdeel worden van de Nieuwkoopse en Nederlandse samenleving. Dit doen zij samen met vrijwilligers en lokale organisaties.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Hoewel de uitvoering van de Participatiewet primair bij Rijnvicus ligt, maakte team statushouders binnen onze gemeente actief gebruik van hun netwerk om kansen te creëren. Zo zijn er zes statushouders aan het werk geholpen bij Monta, een productiebedrijf in Nieuwveen. De werkomgeving is toegankelijk, de taaleis is laag en de aanwezigheid van een Engels- en Arabischsprekende collega maakt het inwerken laagdrempelig.

Daarnaast vonden we een oplossing voor een veelvoorkomend knelpunt: de lange wachttijden voor kinderopvang. Hierdoor kunnen ouders vaak niet direct aan hun inburgeringstraject beginnen. Samen met Echt Nederlands en Participe is een oppasservice opgezet bij de taalschool, speciaal voor kinderen tot 4 jaar. Wij subsidiëren dit initiatief. Inburgeraars uit onze gemeente vangen de kinderen op. Zo doen zij gelijk ervaring op als vrijwilliger in de kinderopvang en volgen zij een korte opleiding.

Het effect

Dankzij deze gecombineerde aanpak zijn meerdere statushouders aan het werk of actief als vrijwilliger. Zij doen werkervaring op, bouwen een netwerk op en werken aan hun taalvaardigheid. De oppasservice zorgt ervoor dat ouders sneller kunnen starten met taallessen. Een belangrijke stap richting zelfstandigheid en participatie.

Doel 7

Inwoners kijken naar elkaar om en kunnen meedoen.
Als gemeente ondersteunen we waar nodig

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Werken aan de ondersteuning van vrijwilligers	Een vrijwilligersvacaturebank	Actief	Via Nieuwkoop Actief website. Organisaties plaatsen vrijwilligersvacatures. Inwoners die vrijwilligerswerk willen doen, krijgen hierdoor een beter overzicht van wat er voor vragen zijn. Vrijwilligers toolkit beschikbaar voor organisaties op Nieuwkoop Actief website.
	Werk sociaal makelaars	Actief	Verbindende rol via onder andere Meet & Greet, papierwinkel, WOR-presentaties/interviews, werkbezoeken, en NieuwkoopActief.nl. Waardering van vrijwilligers door presentje, borrel, dag van het vrijwilliger, persoonlijk gesprek.
Versterking ondersteuning van mantelzorgers en respijtzorg	Training van medewerkers Tom in de Buurt (TidB)	Gedaan	Training zijn afgerond. Waar ondersteuning nodig is, zetten we het team mantelzorg in.
	Netwerkbijeenkomsten mantelzorg	Structureel	Maandelijks organiseert Tom in de Buurt netwerkbijeenkomsten.
	Specialistische inzet voor jonge mantelzorgers	Structureel	Er zijn bij Tom in de Buurt specialistische medewerkers ingezet. Het aantal geregistreerde jonge mantelzorgers is eind 2024 gestegen van 13 naar 28.
	Regionale pilot respijtzorg-bedden	Structureel	Er zijn in de regio Rijnstreek 4 bedden beschikbaar.
	Meer aanbod voor informele respijtzorg	Structureel	Er is een divers aanbod ontwikkeld door Tom in de Buurt
Signalering en verbinding organiseren als gemeente	Signalerende functie	Actief	We ontvangen signalen via team de Verbinding, dorpsraden, adviesraad Sociaal Domein, PGSN en subsidierelaties.
	Overzicht van beschikbare ruimten	Gedaan	Overzicht staat op de website Nieuwkoopactief.nl.

Werk sociaal makelaars

Het doel

De sociaal makelaars zijn twee medewerkers van team De Verbinding die zich inzetten voor inwoners, vrijwilligers en organisaties. Zij koppelen inwoners aan vrijwilligers, zoeken naar passend aanbod voor een inwoner, brengen het vrijwillige en sociale aanbod in kaart en beantwoorden vragen van vrijwilligers en organisaties. Daarnaast coördineren en ondersteunen zij de vrijwillige welzijnscoaches die zich inzetten voor Welzijn op Recept. Ze koppelen deelnemers aan een geschikte welzijnscoach, geven advies over het traject, beantwoorden vragen en organiseren interview voor de vrijwilligers.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

De sociaal makelaars werven al vrijwilligers vanaf de start van Welzijn op Recept. Daarbij kijken zij naar iemands wensen, talenten en kwaliteiten. Blijven bij Welzijn op Recept is geen doel op zich. Twee vrijwilligers van Welzijn op Recept gaven aan dat ze graag iets anders wilden gaan doen. De sociaal makelaars koppelden hen aan andere, meer passende vrijwilligersorganisaties, waaronder Schuldhulpmaatje.

Een ander voorbeeld is een inwoner die zich meldde bij de sociaal makelaars Ze wilde graag iets voor een ander doen in haar eigen gemeente. De makelaars zochten contact met haar en op basis van haar voorkeuren wordt ze nu regelmatig gekoppeld aan inwoners die een kortdurende hulpvraag hebben. Dit kan zijn op het gebied van praktische hulp, zoals het doen van boodschappen en ook voor gezelschap of wandelen. Ook het zoeken en plaatsen van vrijwilligers is dus maatwerk.

Doel 8

Er is in Nieuwkoop voldoende cultureel aanbod.

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Stimuleren cultuurparticipatie	Cultuurcoach	Actief	Deelname: onder andere 50 bij cultuurborrel, 17 mensen zitten in de werkgroep, 25 zijn aangesloten bij kunst door de brievenbus.
	Stimuleren breed aanbod	Actief	Actueel aanbod via NieuwkoopActief. Open Monumentendag gefaciliteerd in 2024 en 2025.
	Kinderen komen in aanraking met cultuur	Structureel	Kunst- en cultuuronderwijs op basisscholen via KijkKunst. Tijdens Nieuwkoop Actief weken waren er verschillende cultuurorganisaties om cultuuraanbod onder aandacht bij jeugd te brengen. Samenwerking met Ashram.
Ondersteunen culturele en andere vrijetijdsverenigingen	Verenigingsloket	Gedaan	Subsidies overgeheveld naar team Sociaal Domein. Inwoners kunnen terecht bij Sociaal Domein en Verbinding voor vragen.
	Aanpassen algemene subsidie-verordening	Gedaan	Nieuwe verordening vastgesteld eind 2024.
	Samenwerking mogelijk maken tussen clubs en verenigingen	Actief	Cultuurborrel: nieuwe samenwerkingen ontstaan, onder andere musea/verenigingen. Nieuwkoop Marketing: gesprekken met toeristische sector in verband met cultuur als trekker. NieuwkoopActief-platform: organisaties maken eigen pagina's, promoten workshops en zoeken vrijwilligers.

Stimuleren van cultuurparticipatie

Het doel

Er is in onze gemeente voldoende cultureel aanbod. Cultuurdeelname, zoals bezoek aan musea, theater of zingen in een koor, verbindt mensen met elkaar, vergroot hun veerkracht en draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling. De World Health Organisation (WHO) heeft de gezondheidseffecten van cultuurdeelname in kaart gebracht. Uit dat onderzoek blijkt dat het actief of passief beleven van kunst de gezondheid en het algehele welbevinden bevordert. Dit komt doordat kunstbeoefening een beroep doet op je creativiteit, je talenten en mogelijkheden. Het helpt bij het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden en het vergroot je netwerk.

In onze gemeente kennen we een levendig kunst- en cultuurklimaat. Vanuit de samenleving wordt er veel georganiseerd op het gebied van kunst en cultuur. Zo zijn er verschillende culturele verenigingen, activiteiten, theater, musea en ateliers. We willen het culturele karakter van de gemeente behouden door de cultuursector toekomstbestendig te maken en versterken. Daarnaast willen we cultuurdeelname onder inwoners stimuleren.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

In 2025 organiseerde onze cultuurmakelaar samen met de historische verenigingen, kunstenaar [naam] en [naam] een succesvolle editie van Open Monumentendag. Bijna dertig monumenten deden mee.

De deelname

Er was een hoge opkomst: maar liefst 129 mensen beklommen de Reghthuystoren, bijna 200 mensen bezochten de expositie 'Kerkschilders' in de katholieke kerk in Nieuwkoop en ongeveer 200 mensen brachten een bezoek aan het voormalig jachthuis 'Het Noorderlicht'.

Doel 9

Het stimuleren van een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren en het tegengaan van overgewicht (t/m 24 jaar)

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Stimuleren beweging en motorische vaardigheden van jongs af aan	Meer regie op buurtsportcoaches 0-12 jaar	✓ Structureel	Maandelijks overleg op gebied van uitvoering tussen Beweegpartner, JOGG-regisseur en sportmakelaar. Beweegpartner houdt monitoringsbestand bij met alle activiteiten en opdrachten. Ook vindt er tussen alle partijen een evaluatie plaats.
	Metten en ontwikkelen motorische vaardigheden	✓ Structureel	1823 leerlingen gescand in 2024-2025 (7 scholen), monitoring in Health Development Institute dashboard, vervolgtrajecten voor laagscorende kinderen bij gym+.
	Kennismaking met bewegen	✓ Structureel	Verlengde schooldag is één keer per week op 7 scholen, waarbij diverse sportactiviteiten plaatsvinden om motoriek te verbeteren. Van begin schooljaar tot de herfst is dit buiten. In samenwerking met school worden ook clinics van sportverenigingen georganiseerd. In de schoolvakanties zijn extra activiteiten.
	Investeren in schoolpleinen die uitnodigen tot bewegen	🔄 Actief	Aanleg van groene schoolpleinen en ontwikkeling pausesport/pleinsport met stuurkaarten. We vergroenen schoolplein MFA Buytewech en maken het plein aantrekkelijker met nieuwe speeltoestellen. Aanleg groen en beweegvriendelijk schoolplein bij IKC de Poel.
Inzetten op de bestrijding van overgewicht	JOGG-regisseur structureel	✓ Structureel	De JOGG-regisseur is er 8 uur per week structureel. Focus ligt op samenwerken aan netwerk rondom domeinen van JOGG: buurten, scholen, sport, vrije tijd, werk en media.
	Landelijk model ketenaanpak	▶ Gestart	De werkgroep Gezonde Leefstijl zette goede stappen richting de ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht. De samenwerkende partners maakten de Wegwijzer Gezond Opgroeien. Volledige implementatie van de ketenaanpak laat nog op zich wachten. Dit komt door het ontbreken van landelijke afspraken over de financiering van een centrale zorgverlener.
	Stimuleren van interventies	✓ Structureel	Er is een JOGG-menukaart voor scholen en kinderopvang met interventies over voeding, bewegen en ontspannen. Beweegpartner bespreekt jaarlijks de menukaart en ondersteunt bij de interventies.
Met onderwijs en opvang werken aan Rijke Schooldag		🔄 Actief	Er draait een pilot verlengde schooldag in Langeraar. Verlengde schooldag 1 keer per week op 7 basisscholen.

Metten en ontwikkelen motorische vaardigheden

Het doel

De basis van motorische vaardigheden ontwikkelt zich tussen nul en acht jaar. Een motorische achterstand kan leiden tot overgewicht, problemen met de cognitieve ontwikkeling, sociaal isolement en gebrek aan zelfvertrouwen. In schooljaar 2022-2023 begonnen de basisscholen daarom met het afnemen van een MQ-scan. De buurtsportcoaches ondersteunen bij de MQ-scan en bij het opzetten van extra ondersteuning bij gebleken motorische achterstanden. In elke kern zijn open laagdrempelige naschoolse buurtsportactiviteiten met gratis deelname.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

De buurtsportcoach vertelt over één van de meiden die via de MQ-scan in beeld is gekomen voor extra beweegactiviteiten Gym Plus: "Zij is in beeld gekomen door een paar lagere scores op de MQ scan en deed vervolgens mee aan twee reeksen GymPlus. Ook was ze er vaak op dinsdag bij de verlengde schooldag. Vanwege een stukje angst duurde het even, maar uiteindelijk ging ze duidelijk vooruit met haar motoriek. Dit zag ik ook terug tijdens de reguliere gymlessen."

"Naast de verbeterde motoriek waren er nog twee mooie effecten. Tijdens de lessen was ze minder angstig en groeide haar zelfvertrouwen. Bijvoorbeeld op het moment dat zij in het wandrek klom en uiteindelijk op de dikke mat moest landen. Ook waren klasgenoten vaak bezig om haar een beetje te helpen waar dat mogelijk was. Hier heb ik niet op gestuurd, dat ging eigenlijk vanzelf en was echt heel leuk om te zien."

Doel 10

Het voorkomen, signaleren en terugdringen van middelen-gebruik

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Voorkomen alcohol- en middelengebruik onder de 18 jaar	Voorlichting en educatie	Actief	Brijder en GGD benaderen scholen met aanbod. Webinar voor ouders in onze gemeente over NIX18 Organiseren Puberbeurs. Actieve samenwerking en dialoog met lokale partners bij evenementen.
	Inzet Brijder	Structureel	Brijder was samen met jongerenwerk actief bij tentfeest Langeraar, Instagram, adviesgesprekken.
	Aansluiten landelijke campagnes	Structureel	Deelname aan NIX18, Ikpas, Zien drinken doet drinken, Stoptober met diverse communicatie-uitingen en lokale acties.
	Een veilige sportomgeving	Actief	2 IVA-trainingen voor barpersoneel sportinstellingen. Jaarlijks gratis IVA-training vanaf 2025. NIX18 campagne met de voetbalverenigingen. Afspraken over extra inzet team handhaving: jaarlijkse integrale check bij het begin van het seizoen en inzet van mystery guests.
	Extra impuls aan handhaving leeftijd	Actief	Controles bij evenementen en instellingen, afspraken in Preventie & Handhavingsplan Alcohol. Wegens gebrek aan personeel bij handhaving lukken 4 jaarcontroles nog niet.
Werken aan verslavingspreventie	Subsidie verslavingspreventie	Structureel	Brijder bij de Verbinding (vanaf 2026 stopt dit vanwege een gebrek aan belangstelling). Testservice Onlineactiviteiten zoals drugsinfoteam en chatservice Moti-4-geprekken Spreekuur na alcoholintoxicatie Gastlessen en ouderavonden.
	Samenwerking en afstemming	Structureel	Deskundigheidsbevordering Contact ketenpartners ABC-gesprekken en casuïstiek bespreking.
	We starten een peer to peer buddy programma	Niet gestart	Past niet bij landelijke karakter van onze gemeente.
Stimuleren rookvrije omgeving	Aandacht voor rookvrij	Gedaan	
	Verenigingen rookvrij	Structureel	29 van 34 verenigingen zijn inmiddels deels of geheel rookvrij; jaarlijkse benadering voor rookvrij maken.
	Speelplaatsen rookvrij	Structureel	Alle speelplaatsen in gemeentelijk beheer maakten we rookvrij.
	Informatie inwoners over gevolgen roken	Structureel	Informatievoorziening is lopende activiteit, bijvoorbeeld via de landelijke campagnes en inzet IkStopNu bus.
	Normaliseren alcoholvrij	Structureel	Aansluiten landelijke campagnes. Communicatie over risico's van alcohol, opvoedvaardigheden.

Voorlichting en educatie

Het doel

Het gebruik van middelen heeft ernstige gevolgen voor de gezondheid. In de gezondheidsnota "Een goed leven in Nieuwkoop" zijn "alcoholgebruik verminderen" en "roken verminderen" benoemd als speerpunten. De acties die de nota noemt, zijn: actief handhaven, preventiebeleid ontwikkelen gericht op jeugd en ouders, stimuleren van alcoholvrije alternatieven, aansluiten bij Rookvrije Generatie, zorgen voor bekendheid van stopondersteuning en onderzoeken hoe de bewustwording van gevaren van roken en alcohol kan worden vergroot onder volwassenen. Een van de acties die we hebben ingezet is het organiseren van een Puberbeurs 'Pubers en verleiding: hoe blij je als ouder in gesprek'. Doelgroep waren ouders en opvoeders van kinderen in de leeftijd van 10 tot 18 jaar.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

De Puberbeurs was goed voorbereid en bevatte een mooi en interactief programma. Het theater bracht het onderwerp pubers op een leuke manier onder de aandacht. Daarnaast waren veel organisaties met een kraam en informatie aanwezig. Deze organisaties kunnen allemaal iets betekenen voor ouders met kinderen in de puberleeftijd. Aanwezig waren onder andere JGT, JGZ, Brijder, Tom in de Buurt, politie, Jongerenwerk, leerplicht en het Jeugd-Preventieteam.

Het effect

Helaas viel de opkomst tegen. Er waren meer professionals aanwezig dan ouders die tot de doelgroep behoren. We kunnen dus concluderen dat we niet het bereik hebben gehad dat we wilden. Dit geeft aanleiding tot reflectie: Is dit de juiste vorm om de mensen te bereiken? Hebben we de juiste communicatiekanalen gebruikt? Hebben we de bijeenkomst op de juiste manier gepresenteerd? Gaan we dit een volgende keer weer organiseren of zetten we onze tijd, middelen en energie op een andere manier in om onze doelen te bereiken?

Doel 11

Inwoners van onze gemeente bewegen regelmatig

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Aan het werk met het nieuwe Vitaliteitsakkoord 2.0		Actief	De sportverkiezing is nieuw leven ingeblazen en er was hulp voor een PARA-golfer. Sociaal veilige sport: uitvoering plan van aanpak Vaardig in bewegen: toename in motorische vaardigheden kinderen 4-12 jaar door MQ scan + opvolgtraject Inzet schooljudo Pilot School en omgeving Langeraar.
Toekomstbestendige sportinfrastructuur		Actief	Sportpunt ondersteunt inwoners met passende sport- en beweegactiviteiten.
	Kernteam	Actief	Vertegenwoordiging vanuit sport, onderwijs en gezondheid; advies bij uitvoering en subsidie aanvragen.
	Sterke vitale sportverenigingen	Actief	Verenigingsmonitor (uitvraag om het jaar). Sportservices via NOCNSF Samenwerking voetbalclubs. Maatschappelijke rol verenigingen beter benut door nieuwe subsidieverordening. Koppeling vrijwilligers aan verenigingen via website Nieuwkoop Actief.
Ontwikkelen bewegprogramma's	Inzet beweegcoach	Structureel	Gezond Natuurwandelen in Nieuwkoop, Nieuwveen en Langeraar; gemiddeld 10-20 deelnemers per wandeling. Doortrappen bijeenkomsten (2 bijeenkomsten in 2024 en 2 bijeenkomsten in 2025). De volgende thema's behandeld: Fit op de fiets, verkeersveiligheid, gratis fietscheck, fietsparcours. Themabijeenkomsten en cursussen Valpreventie samen met fysiotherapeuten. Samen met 3 fysiotherapiepraktijken (ProMove, Fysio Zwanenburg en Fysiotherapie Nieuwveen) sloten we een samenwerkingsovereenkomst. In 2025 startten 2 Valpreventie-cursussen. We streven ernaar om in 2026 dit uit te breiden naar minimaal 4 cursussen. Ook organiseerden we in 2025 3 themabijeenkomsten Valpreventie. In 2026 is het doel om dit ook weer 3 keer te organiseren.
	Onderzoek beweegconsult	Niet plaatsgevonden	

Sterke vitale sportverenigingen

Het doel

Met vitale sportaanbieders richten we ons op kwalitatief sterk, veilig en toegankelijk sportaanbod voor iedereen. We willen graag dat verenigingen nog meer hun maatschappelijke rol pakken en we stimuleren dat door ons subsidiebeleid daar nog meer op af te stemmen. In onze gemeente willen we de beschikbare sportieve faciliteiten, accommodaties en buitenruimte zo goed en zo veel mogelijk gebruiken. We zetten in op een zo hoog mogelijk maatschappelijk rendement van de accommodaties. Meer samenwerken en gezamenlijk vraag en aanbod in de wijk op elkaar afstemmen draagt daaraan bij.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Vijf verschillende clubs kregen ondersteuning via de services van het Vitaliteitsakkoord 2.0 (Sportakkoord). Daardoor konden zij gericht werken aan hun ontwikkeling en vitaliteit.

Het effect

- Twee voetballers van de selectie van voetbalclub NSV'46 volgden een opleiding waarmee ze leerden om de jeugd met plezier beter te laten voetballen. Zij zijn niet alleen een rolmodel voor de spelers, maar hebben ook een voorbeeldfunctie richting de club, ouders, arbitrage en de tegenstander.
- Volleybalvereniging Scarabee vroeg voor tien leden een service aan voor de opleiding volleybaltrainer. De trainers werken binnen clubverband met mini's, jeugd, recreanten en/of senioren.
- Nieuwkoopse roeivereniging De Meije volgde met negen leden de opleiding RI-2. Deze opleiding is voor startende roei-instructeurs die het leuk vinden om beginnende roeiers op een veilige, leerzame en gezellige manier les te geven. Plezier in samen buiten roeien, het verbeteren van de roeitechniek en het uithoudingsvermogen staat centraal.
- Via de opleiding 'trainer 1 schaatssport' liet schaatstraininggroep NiNo trainers kennis opdoen over de basisprincipes van didactiek, pedagogiek, materiaal, techniek en de veiligheid op en rondom de baan.

Doel 12

Een schone en gezonde leefomgeving en een aantrekkelijke buitenruimte die uitnodigt tot sporten, ontmoeten en bewegen

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Inzetten op gezonde en aantrekkelijke buitenruimte	Inrichting van de fysieke leefomgeving	Actief	We voeren een wijkscan uit in Langeraar en Ter Aar voor bewegen en ontmoeten in de wijk voor ouderen. 5 juni 2024 openden we een Jongeren Ontmoetings Plek (JOP) waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten. Ontmoeting op deze leeftijd is van cruciaal belang voor de emotionele, mentale en sociale ontwikkeling van jongeren.
	Speelvoorzieningen gericht op spelen en bewegen	Actief	In het beleids- en beheerplan spelen is jaarlijks extra budget van €25.000 beschikbaar voor extra voorzieningen om actief bewegen voor alle leeftijden te stimuleren. Een voorbeeld hiervan is sportpark de Dulen. Hier is een voorziening gemaakt met free run, panna voetbal en calisthenics.
	Rookvrij maken speeltuinen en sportverenigingen	Actief	29 van 34 verenigingen zijn deels of geheel rookvrij. De andere verenigingen benaderen we jaarlijks om rookvrij maken te bespreken. We boden de training 'handhaving rookvrij voor sportverenigingen' aan aan alle voetbalverenigingen. Het gebied rond de ingang bij onder andere IKC de Vaart, Kaleidoskoop, Ashram Nieuwkoop, De Steupel en De Vlijt zijn rookvrij. Alle speelplaatsen in gemeentelijk beheer maakten we rookvrij.
Maatregelen om de buitenruimte gezond te houden	Maatregelen tegen geluidsoverlast vliegverkeer	Structureel	Er is aandacht voor geluidsbewust bouwen en het inrichten van de leefomgeving. Daarnaast blijft het thema geluid regionaal onder de aandacht. Met inzet op hogere aanvliegeroutes, minder nachtvluchten en onderzoek naar start- en landingsbanen op zee.
	Onderzoek naar deelname Schone Lucht Akkoord (SLA)	Gedaan	We onderzochten deelname aan het SLA. We besloten aan te sluiten bij landelijke richtlijnen en wetgeving, maar dat de noodzaak om specifiek lokaal beleid te ontwikkelen ontbrak.
	Maatregelen tegen de gevolgen voor mensen van klimaatverandering	Actief	We leggen contacten met bedrijven en andere partijen om het plaatsen van zonnebranddispensers te stimuleren. Rotary Nieuwkoop plaatste zonnebranddispensers bij Strand Zomer, Tijsterman watersport, Nikano sloepverhuur Nieuwkoop en Zuideinde en voetbalvereniging Altior. Het opstellen van een hitteplan staat nog op de planning.

Inzetten op gezonde en aantrekkelijk buitenruimte

Het doel

Een gezonde woon- en leefomgeving stimuleert inwoners om hun gezondheid te verbeteren. Een wijk die veilig, duurzaam en klimaatbestendig is nodig uit tot activiteiten buitenshuis. Bijvoorbeeld door fiets- en wandelpaden die goed bereikbaar en veilig zijn. Net als een buurt waar ontmoetingsplekken en voorzieningen zijn en waar de buitenruimte voor iedereen toegankelijk is. Een goede inrichting van de openbare ruimte draagt bij aan het welbevinden van inwoners en daarmee aan hun gezondheid.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Woningstichting Nieuwkoop benaderde ons met het verzoek om bij iedere ingang van de Kaleidoskoop een rookvrije zone in te richten. In overleg met alle gebruikers van het pand, waaronder Wijdezorg, Theater Kaleidoskoop en de bibliotheek, is samen besloten om het roken bij de entrees actief te ontmoedigen. Samen met de buitendienst zijn rookvrije borden geplaatst bij alle ingangen van het pand en in de binnentuin van de Kaleidoskoop. Bij de uitvoering hielden we rekening met zichtbaarheid en herkenbaarheid. Zo is voor iedereen duidelijk waar niet gerookt mag worden.

Het effect

De maatregel is met veel enthousiasme ontvangen door zowel de huurders van de Kaleidoskoop als de bewonerscommissie. Uit een korte evaluatie met de huurders blijkt dat zij minder overlast ervaren.

Doel 13

Het versterken van de mentale weerbaarheid en –gezondheid

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Inzetten mentale weerbare kinderen en jongeren	Verschillende trainingen voor jeugd en jongeren	▶ Gestart	We voerden Docentalert uit. In #Docentalert leren docenten en ouders signalen van (drugs)criminaliteit en ondermijning te herkennen, het gesprek hierover aan te gaan met hun kind of leerling en stappen te nemen als ze zich zorgen maken.
	Grip op je Leven	✗ Vervallen	Grip op je leven is tweemaal uitgevoerd door het jongerenwerk en JGT. Door een beperkte vraag en taboe op groepsgerichte trainingen op het gebied van mentale gezondheid is de training vervallen.
	Schooljudo op de basisscholen	🔄 Actief	Bijna alle basisscholen doen mee (behalve IKC de Diamant) aan de judolessen van ██████████ Kinderen leren respect, grenzen stellen en samenwerken.
	Oriëntatie op de groepsinterventie Join Us	✗ Niet plaatsgevonden	Peiling gaf aan dat er geen behoefte was aan deze aanpak voor eenzame jongeren. De aanpak komt niet overeen met de doeleinden van de lokale aanpak en behoefte van lokale deelnemers.
Organiseren laagdrempelige hulp voor mentale problemen	Inzichtelijk maken ondersteuningsaanbod	🏠 Gedaan	Sociale kaart staat op NieuwkoopActief.nl en bij Tom in de Buurt.
	Verbinding eerstelijnszorg en sociaal domein	🔄 Actief	Via Welzijn op Recept en trainingen Positieve Gezondheid meer samenwerking. Andere partijen weten onze Sociaal makelaars goed te vinden.
	Collectieve preventie via GGZ Rivierduinen en Lumen	✓ Structureel	Met GGZ Rivierduinen en Stichting Lumen maakten we afspraken dat preventieve (collectieve) interventies ook toegankelijk zijn voor inwoners uit onze gemeente. Via contact met de lokale partners zorgen zij ervoor dat het voorliggend veld hen kan vinden.
	Pilot POH Sociaal	🔄 Actief	In Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en nu ook in Nieuwveen werken Praktijkondersteuners-Sociaal (POH-Sociaal) bij een aantal huisartspraktijken. De POH-Sociaal houdt op regelmatige basis spreekuur. Huisartsen kunnen volwassen patiënten met niet-medische vragen doorverwijzen.
Normaliseren aandacht voor mentale problemen	Aansluiten dag van de mentale gezondheid MIND	▶ Gestart	We hebben nog geen structureel plan hoe we aandacht besteden aan mentale gezondheid. Wel startten we in 2025 met een verwijzing naar MIND op onze sociale media op World Mental Health Day op 10 oktober.
	Aandacht voor suïcide(preventie)	🔄 Actief	Startfase: overleggen hierover ingepland met jongerenwerk en andere gemeentes om een aanpak te formuleren.

Aandacht voor suïcide(preventie)

Het doel

In onze gemeente denkt acht procent van de volwassenen tussen de 18 en 64 jaar en zes procent van de 65+'ers aan zelfdoding. Dit zijn respectievelijk 1351 en 384 inwoners. Suïcide, -pogingen en –gedachten hebben grote impact op het mentaal welzijn van de inwoner en de naaste omgeving. Daarom inventariseren wij welke acties uit het stappenplan lokaal actienetwerk van 113 zelfmoordpreventie wij lokaal gaan toepassen.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

In de gemeente plaatsten we op verschillende plekken speciale bankjes als onderdeel van de 1K Z1E J3-campagne van 113 Zelfmoordpreventie. Deze bankjes nodigen uit tot een open en oprecht gesprek. Dit gesprek gaat vooral over hoe het écht met iemand gaat, ook als het minder goed gaat. De bankjes zijn herkenbaar aan een bordje met de tekst: 'Een goed gesprek begint met iemand écht zien', het logo van de campagne en een QR-code die verwijst naar meer informatie.

Het idee kwam van ██████████, die uit eigen ervaring weet hoe belangrijk het is om echt gezien en gehoord te worden. De bankjes zijn bedoeld om het taboe op praten over zelfdoding te doorbreken en om aandacht te vragen voor mentale gezondheid.

Wethouder ██████████ ging met ██████████ in gesprek op het bankje in het Argonnepark in Ter Aar. Hun gesprek vormde een symbolisch en krachtig voorbeeld van hoe eenvoudig en waardevol een open gesprek kan zijn.

Het effect

Doel 14

Inwoners worden vitaal ouder en maken actief onderdeel uit van de samenleving

Actie	Sub-actie	Status	Toelichting
Signaleren behoefte van ouderen en verwijzen proactief	Warme doorverwijzing Welzijnsbezoeken	Actief	Doorverwijzingen meten we niet exact. We geven wel altijd de folder Tom in de Buurt mee. Registratie in Zorgned deels inzichtelijk.
	We organiseren gezondheidsdagen in onze gemeente	Actief	Jaarlijks organiseren we een Actief Leven markt. Tijdens deze markt laten we inwoners zien wat er in onze gemeente allemaal mogelijk is op het gebied van bewegen, cultuur en ontmoeten. Ook zijn er jaarlijks verschillende themabijeenkomsten bij ouderenclubs over vitaal ouder worden. Deze bijeenkomsten combineren we met een valrisicotest.
We stimuleren een actieve leefstijl voor ouderen	Welzijn op recept	Actief	53 verwijzingen sinds de start (februari 2024) (meting september 2025); 20 trajecten met welzijnscoach gestart. 6 huisartspraktijken aangesloten en 2 apothekers, uitbreiding met 3 huisartspraktijken in 2025.
	Beweegcoach voor 55+	Gedaan	De beweegcoach levert onder meer een bijdrage aan Gezonde Natuurwandelingen (opzet en opstart), Valpreventie (cursussen en themabijeenkomsten organiseren), Doortrappen (organiseren) en de Beweegpas.
	Beweegpas	Actief	Van 1 maart 2026 tot 1 maart 2027 starten we met een pilot rondom de Beweegpas. De Beweegpas is een strippenkaart waarmee deelnemers van de valpreventiecursus en inwoners met een minimuminkomen (minima) laagdrempelig en kosteloos kunnen deelnemen aan diverse sport- en beweegactiviteiten binnen onze gemeente. Inwoners melden zich aan en nemen hun strippenkaart mee naar de (proef)les. Ze kunnen maximaal 2 keer meedoen aan dezelfde activiteit.
	Programma doortrappen	Actief	In 2024: 2 bijeenkomsten, 25 deelnemers. In 2025 ook 2 bijeenkomsten georganiseerd. In totaal 21 deelnemers. In samenwerking met MBVO-trainer, verkeersschool en fietsspecialist de volgende thema's behandeld: Fit op de fiets, fietsveiligheid, verkeersdeelname, fietscheck, fietsparcours.
Inzetten op programma's op voor valpreventie	Zorgdomein / informele domein / sociaal domein	Actief	In 2024: 20 inwoners gescreend tijdens de Actief Leven markt. In 2025: 3 themabijeenkomsten georganiseerd: Noorden: 43 inwoners gescreend Nieuwkoop: 31 inwoners gescreend. Ter Aar: 17 inwoners gescreend. Tijdens de Actief Leven markt zijn 17 inwoners gescreend. Ook startte er in 2025 2 valpreventiecursussen. Eén in Noorden met 10 deelnemers en één in Langeraar met 9 deelnemers.
Langer mogelijk maken van (semi) zelfstandig wonen	Woonzorg concepten		Het resultaat van deze actie is nog niet bekend, omdat de monitor voor de bouw en realisatie van de woningen nog niet gereed is.
	Nultredenwoningen		
	Geclusterde woningen		
	Zorggeschikte woningen		

We organiseren gezondheidsdagen in onze gemeente - Actief leven markt

Het doel

Onder het motto 'Iedereen doet mee' organiseerde team Nieuwkoop Actief de Actief Leven Markt. Deze dag stond in het teken van bewegen, ontmoeten en meedoen. De markt bood inwoners de mogelijkheid om kennis te maken met het lokale aanbod op het gebied van sport, cultuur en welzijn. Zo stimuleren we een gezonde, actieve en verbonden leefstijl bij volwassenen en ouderen in onze gemeente.

Ervaringsverhaal

Wat er is gebeurd

Tijdens de Actief Leven Markt lieten maar liefst 27 verenigingen, zorginstellingen, clubs en vrijwilligersorganisaties zien wat zij allemaal doen om inwoners in beweging te brengen en met elkaar te verbinden. Bezoekers konden deelnemen aan leuke workshops en een valrisicotest laten uitvoeren door de fysiotherapeut. Deze test gaf inzicht in de fysieke gezondheid, met persoonlijk advies en praktische tips.

Ongeveer 100 inwoners bezochten de markt in sporthal De Steupel. Het was een geslaagde dag, met niet alleen veel enthousiasme van bezoekers, maar ook mooie nieuwe samenwerkingen tussen organisaties. De Actief Leven Markt liet zien hoe waardevol het is om samen te werken aan een actieve, gezonde en betrokken gemeenschap.

